

Klein: Det Lovforslag, som nu foreligger til Forhandling, er for saa vidt ikke noget nyt, som det kun er nogle faa Aars siden, der blev foretaget Rigsdagen et Lovforslag ligesom dette om Oprettelse af Sørætter uden for København. Lovforslaget, som det blev vedtaget i Landstinget, som ind i Folketinget, hvor jeg vel tør sige, at der var udelt Stemning til Gunst for Lovforslaget, og det blev henført til Behandling i et Udvalg, som derefter indstillede Lovforslaget til Vedtagelse med nogle ikke videre indgribende Ændringer. Ved Udarbejdelsen af det Lovforslag, som for nogle Maanedes siden blev indbragt i Landstinget, var der ogsaa taget visse Hensyn til disse Ændringer, som det tidligere Folketingsudvalg havde ønsket. Der er jo imidlertid nok noget nyt i Lovforslaget, og navnlig er der det ny, som ikke er uden stor Betydning, at medens de Sørætter, som tidligere vare foreslaaede oprettede, skulde have deres Virksomhed indskrænket til visse Sager, er det nu Meningen, at de ny Sørætter, som foreslaas oprettede, skulle have at gøre med Behandlingen og Paakendelsen af alle Sager, hvorved man kortelig forskaar alle de Forhold, der omhandles i Søloven. Jeg nærer ikke Tvivl om, at det vil finde almindelig Billigelse i Folketinget, at de Sørætter, som der er Tale om at oprette, og som for en stor Del skulle sammensættes af sagkyndige Mænd, saa Andel i Behandlingen af Sager, ved hvis Behandling der for en overmaade stor Del netop forudsættes og haves Brug for denne særegne Sagskundskab. Der er endensteds bleven fremsat en Tvivl, om det ikke er at gaa for vidt, at henlægge alle Sager under Sørætter, men denne Tvivl er ikke kommen til videre Udtryk, og, som sagt, i dette Ting tør jeg forudsætte, at det vil blive anerkendt, at det ikke blot er principrigtigt, men at det ogsaa vil vise sig praktisk hensigtsmæssigt at henlægge Sager under Sørætter. Dette er imidlertid en væsentlig Forandring, som er foretaget i det tidligere Lovforslag, og som jeg derfor vilde anføre, idet jeg gaar ud fra, at Lovforslaget i sin Helhed, saaledes som det nu foreligger, kan gøre sikker Regning paa Sympati i Folketinget. I Landstinget, hvor Sagen som bekendt alt har været til Behandling, er der foretaget en Del Ændringer. Der er dog ingen af disse Ændringer, som kunne siges at være af særlig indgribende Betydning. Nogle maa vistnok erkendes for heldige, andre ere efter min Formening uskadelige, men der er ganske vist ogsaa nogle Ændringer, som jeg anser for uheldige, og som jeg, efter min Opfattelse vil tilraade at for-

andre. Jeg skal paa dette Punkt af Sagen ikke opholde Tinget længere. Jeg forudsætter, at det er Meningen, at dette Lovforslag skal undergives en nærmere Prøvelse i et Udvalg, og der vil det saa være hensigtsmæssigt at komme frem med nærmere Bemærkninger. Jeg skal blot anføre, at jeg stifter til nogle Ændringer, navnlig i §§ 1 og 3 og til Dels i § 8. — Med disse faa Ord vil jeg anbefale Lovforslaget til velvillig Overvejelse og Fremme.

Sold: Det lader sig ikke nægte, at en Underdommer i Sørætsager i Reglen vil føle, at han har Trang til sagkyndig Bistand. Det er jo vist saaledes nu for Tiden, at en omhyggelig Sagsfører, naar han faar en større Sørætsag at føre, næppe nogen Sinde vil affatte Indlæg i en saadan Sag uden at have en sagkyndig Konsulent ved Siden, hvilket hans Part vil skaffe ham Udgangen til, og der bliver saa ad den Vej i Reglen forelagt Retten et godt brugbart og sikkert Materiale. Enhver vil imidlertid kunne sige sig selv, at det vil være ganske anderledes paalideligt og tiltalende, om en Dommer har en virkelig sagkyndig Meddommer i Retten, end naar han saaledes enten for en stor Del skal stole paa det Grundlag, som er tilvejebragt, selv om det er stet med nok saa megen Omhu, eller, hvad der ofte er Tilfældet, maa søge ad privat Vej at faa den Vejledning, han ubetinget trænger til i den Slags Sager; thi det kan jo ikke nægtes, at den egentlige Navigation og Stiksmansøvrering for de fleste Jurister er et terra incognita. Jeg antager derfor ligesom den ærede sidste Taler, at alle, ikke alene Rægtfolk, men ogsaa praktiske Jurister, der skulle have med disse Sager at gøre, ville bifalde Lovforslagets Tankegang. Heller ikke ser jeg nogen som helst Banstuelighed i den Omstændighed, at juridiske Dommere og Rægtmænd skulle arbejde sammen. Det tror jeg aldeles ikke vil frembyde nogen Banstuelighed, uagtet jeg nok har hørt Bemærkninger i saa Henseende. Skulde der opstaa Banstuelighed, vilde dette vistnok nærmest være foranlediget ved Mangler hos Rettens Formand, den levende juridiske Dommer, ellers vil det vist gaa glat og Samarbejdet være fuldt ud tilfredsstillende. Heller ikke anser jeg det for nødvendigt, at der, som man har ment, skulde gives detaillerede Regler for Formen af dette Samarbejde; det vil vistnok udvikle sig af sig selv. Det er naturligtvis ikke saa heldigt, om saadanne Sager skulde føres paa processuelt Grundlag med skriftlig Procedure; men jeg nærer ingen Tvivl om,